

Izbaja vank dan
 ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
 Razne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Lj. Lj., Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.
 Glase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, Ulica Wolfa ploščo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Če se oglašom 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
 TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
 za vsa leta 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne osira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovane pisma se ne sprejemajo in rokopol se ne vračajo.
 Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.
 Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.
 Poštno-branilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzojavne vesti.)

Inkov otvorjen trgovini.

TOKIO 2. Japonska vlada je danes sklenila, odpreti Inkov trgovini. Neutralskim ladijam bo dovoljen svobodni promet, z edino izjemo, da je vojna kontrebanda formalno prepovedana.

Afera parnika »Malacca«.

PETROGRAD 2. Vladni komuniké pojasnjuje afero glede parnika »Malacca«, s pristavkom, da se ne sme osvoboditev parnika in tovora, izvrševša se valed izjave angleške vlade, da je bil isti državna lastnina, tolmačiti v smislu, kakor da je carska vlada opustila nakano, odpošiljati posamične križarke kakor sploh vojne ladje, da preprečujejo dovoz vojne kontrebande za Japonsko.

V Harbin je dospelo 110 000 ruskih vojakov.

LONDON 2. Neki inozemski trgovec, ki je prišel iz Harbina v Čfu, poroča, da je dospelo v zadnjih petih tednih v Harbin 110.000 mož ruske armade. Vsi so izgledali dobro in dovzhanje novih čet se je izvrševalo v popolnem redu. Šest mlinov melje neprestano in žita je obilno v zalogah, ker ga Kitajci radovoljno prodajajo, a Rusi plačujejo dobro. Za ranjene je v Harbinu dovolj prostora in ugodnost. Japonske vojaške ujetnike so odposlali v Tomsk, kjer se z njimi dostojno postopajo. Železnica deluje iz vrstno, vendar počasno. Vsakih deset verst so priredili postranske tire, da se promet oshča.

Boji okolo Haičenga in Simučena.

PARIZ 2. »Tempst« je prejel sinoči ob 10. uri sledečo brzojavko iz Haičenga: Za tri dni napadejo Japonci ruske čete na jugu in jugovzhodu od Haičenga. Dne 31. julija sta napadli dve diviziji s 60 topi Simučena, ki so ga Rusi naslednjega dne zapustili. Med silnim streljanjem topništva so se Rusi počasi umakali. Zli se, da imajo Japonci sedem divizij, ki obstoje večinoma iz svežih čet in dobrim topništvom. Vreme je lepo.

General Dragomirov o vojnem položaju.

PETROGRAD 2. General Dragomirov niše v vojaškem listu »Razvječik« sledeča: Kuroki se nahaja na kritni poziciji, Ošu na fronti. Njun mir je tako tolmačiti, da hočeta siliti obleganje Port Arturja. Kuroki se giblje skoro neprenehoma na istem mestu, danes korak naprej, jutri dva nazaj, pojutrišnjem zopet naprej. Vzrok, da je prodril del armade generala Nodzu proti zapadu, je iskati v tem, da so Japonci zasedli Dačičav,

s čemur so si zavarovali preko Inkova ugodno in krajšo dovozno črto. Nameni Japoncev ne morejo sezati dalje nego do Liaojanga in do Port Arturja. Za eno vojno je to dovolj, še več nego dovolj. Le končni vpeh Japoncev na Liaotongu bi zamogel ustvariti bazo za novo vojno in sicer le ako sklepe Japonska zvezo s Kitajsko; le Kitajska zamora Japoncem, ne glede na vojne čete, preslabovati zadostno število konj in drugih prometnih sredstev.

Turški častniki na bojišču.

CARIGRAD 2. Turška vlada je sklenila odposlati svoje častnike v ruski in japonski glavni stan ter je v to svrhu storila že shodne korake.

Brzojavne vesti.

Konflikt med Vatikanom in Francijo.

RIM 2. S palače francoskega poslanstva pri Vatikanu so sneli danes grb.

RIM 2. Voditelj francoskega poslanstva de Courcel ni še odpoval iz Rima, kakor je bilo pomotoma objavljeno, nego pričakuje vsak hip ukaza za odhod. Zveze z Vatikanom so popolnoma pretrgane. Po odhodu obojega poslanstva ostane tukaj le en arhivni uradnik.

PARIZ 2. Škof Geay iz Laval je dopel semkaj ter je imel pogovor v ministerstvu. Sedanji položaj je označil kakor zelo resen ter je mnenja, da je postala odpoved konkordata neizogibna. Skoro vsi ministri so na dopustu; Cambes se nahaja v Ponsu, Delcassé ostane do konca tekočega meseca v Ariège. Prihodnji ministerski svet se bo vršil še la v septembru.

Nuncij Lorenzelli v Rimu.

RIM 2. Papež Pij X. se je danes dlje časa razgovarjal s pariškim nuncijem Lorenzellijem, ki mu je poročal o položaju.

RIM 2. Nuncij Lorenzelli, ki se je povrnil iz Pariza, se je s papežem dve uri razgovarjal. Govori se, da bo v prihodnjem konzistoriju imenovan kardinalom.

Saški kralj Jurij.

DRAŽDANE 2. Iz Gasteina so danes sporočili: Saški kralj dovrši dne 4. t. m. svoje zdravljenje v Gasteinu ter se 5. t. m. povrne v Draždane. Bivanje v Gasteinu je na kraljevo zdravje povoljno vplivalo.

Imenovanje.

CARIGRAD 2. Bivši solunski vali Teufik bej je imenovan valijem v Jemenu.

Protest panamske republike.

WASHINGTON 2. Odposlanec panamske republike je vložil pri vladi severoameriških Zveznih držav protest proti načrtom za gradnjo novega pristanišča in carinskega urada, ki jih je izdelala ameriška komisija panamskega kanala. Odposlanec

je utemeljil protest z razlogom, da bo izvršitev tega načrta škodovala panamski trgovini. Sodi se, da se utegne vsled tega politični položaj panamske republike otežiti.

Volitev generalnih svetov na Francozskem.

PARIZ 2. Do sinoči so bili znani 1403 izjdi volitev generalnih svetov. Ministerijelni pristaši so pridobili 83 mandatov.

Promet na Labi ustavljen.

DRAŽDANE 2. Saško-češka parobrodna družba je ustavila počenši 3. t. m. radi male višine vode promet na Labi.

Pogajanja med Turčijo in Bolgarijo.

CARIGRAD 2. Pogajanja med Turčijo in Bolgarijo glede pošt in brzojavov se nadaljujejo.

Brezlični brzojav.

CETINJE 2. Jutri se otvori v prisotnosti kneza Nikole, Marconija, ministrov zunanjih stvari, financ in vojne ter tukajšnjega italijanskega odposlanca, nov brezlični brzojav med Barom in mestom Bari v Italiji. Tem povodom se bodo vršile razne svečanosti.

Preklecana vest.

LIPSKO 2. »Leipziger Tageblatt« prekljuje na podlagi uradnega pooblaščenja tukaj in drugod razširjeno vest o izbruhu kolera v Lipskem.

Napad na podpredsednika bolgarskega sobranja.

SOFIJA 2. Podpredsednik sobranja Petkov je bil od nekega delavca s palico lahko ranjen na roki. — Čin nima političnega značaja.

Demonstracije proti ministerskemu predsedniku Mauri.

SANTANDER 2. Ministerskemu predsedniku Mauri je ob njegovem prihodu neka skupina ljudi priredila sovražne manifestacije. Orožniki so množico razgnali ter aretovali več oseb.

Finance ameriških zveznih držav.

WASHINGTON 2. Državni dolg se je v minoem mesecu zmanjšal za 13.549.639 dolarjev. Gotovina v državnem zakladu znaša 1.398.829.075 dolarjev.

Zopet lekcija!

II.

To je torej menda dovolj hud tobak, ki ga je člankar v »Deutsche Rundschau« podtislil pod nos našim signorom: ne le da jim Nemci ne privoščajo ničesar niti v imenu kulture, ne le da vzle italijanski kulturi odklanjajo skupnost z Italijani, marveč jim — odrekajo kulturo!

Zato obsoja avktor odkrito in odločno one nemške liste, ki jemljejo »tržaške irredentiste« v svojo zaščito. Iz te vrste nem-

Zdelo se mi je že prej, da Haru pričakuje gostov, saj se je že večkrat v pričakovanju obrnila k zavesi, skozi katero bi morl stopiti on.

Ia prišel je. Nenadoma je stal pred divanom; luč je polno obsevala njegov obraz in jaz sem ga spoznal takoj. Bil je moj prijatelj — Sumpau.

Tukaj je stal pred divanom in iz njegovih temnih oči, uprtih v Haru, je gorela strast. Sklonil se je nad njo, ko je nehala igrati, in jo vzel v svoje roke, poljuboval in mislil...

Na to pa ga je počasi potisnila s divana na majhen stolec, vzela zopet v roko kitaro in udarila v strune. To ni bila več ona tiha, melanholična pesem, iz katere je zvenela želja po nečem dragem, ljubem; ne, to je bila pesem strasti in iz nje je velo poželenje, strast.

Iz oči uprtih v njegove gorela je strast, želja po ljubezni. Tedaj pa se je on zgrudil pred njo, pokleknil je pred divan, njegove tresočee roke, so objele njeno mehko telo in iz prsi se mu je izvil klic:

»Nehaj, Haru, nehaj, mene umori strast!«

škkih listov navaja imenoma »Die Zeit«, »Neue Freie Presse« in »Neues Wiener Tagblatt«. Dočim to židovsko novinstvo — pravi avktor — nasprotuje nacionalnim arijskim Nemcem, pa brani narodne Italijane, da si se Nemci nikdar ne poslužujejo takih nevednih sredstev, kakoršnjh se poslužujejo Italijani. Razlika pa je ta, da so nežidovski Nemci res Nemci, ne le po jeziku, ampak tudi po krvi, dočim so — pravi avktor — nositelji narodne italijanske ideje... sami Židje in njihovi najemniki, a voditelj političke italijanske irredentovske stranke je brezverski Žid Venezian!

Tu imamo torej drugo pljusko, ki jo je avktor zadal gospodovalni stranki v Trstu in nje voditeljem: potem, ko jim je odrekal kulturo, jim odreka tudi — italijanstvo. Ali z drugo besedo: očita jim, da zlorabljajo narodno idejo, da jo prostituirajo, da tirajo kupčijo žajo za sebične židovske namene.

Glavni udarec špa prihaja v zadnjem odstavku članka, kjer se bavi z vprašanjem najkakovnejšim za avstrijske Italijane, z vprašanjem, ki pomenja krono njihovim narodno-kulturelnim aspiracijam. To je vseučiliško vprašanje. In kar pravi, je neizprosno, trd — ne!

»Politično ozdravljenje Trsta — tako zaključuje avktor — je v zvezi z ozdravljenjem vse države. Pred vsem ni smeti v Trstu vseh metati v en lonec; to je največja pogreška, ki se jo more delati. Istotako se ni smeti pustiti varati od dvoumne igre skritega irredentizma, kakor je to tolikokrat delala avstrijska vlada. Tudi ob vseučiliškem vprašanju naj bi naši državni krmilariji veliko odločneje nastopali in naj bi izrekli enkrat za vselej, da italijansko vseučilišče ne odgovarja kulturnim potrebam avstrijskih Italijanov in da bi temu vseučilišču bil jedini ta namen, da bi itak že več nego dovolj razgreto mladino vzgajalo za irredentiste, da bi se še svobodneje hujskalo nego se je deslej, kričalo in — metalo bombe. Italijansko vseučilišče v Trstu bi pomenjalo pogubo za trgovino, dobrovoljen odstop tega pristanišča scesdnjemu kraljestvu lakote. V interesu države, v interesu našega nemškega naroda, v interesu Trsta samega je, da se pod nobenim pogojem ne ustraže krik irredentistov: nikdar in nikoli ni smeti v Trstu zasnovati italijanskega vseučilišča! V nobenem mestu Avstrije ne bi bilo italijansko vseučilišče tako nevarno kakor v Trstu! Tržaški Nemci pričakujejo torej od vseh poslancev nemškega plemena brez razlike stranke, da jih ne zapuste v njih težkem boju na obalah Adrije in da ne dopuste nikdar, da bi v Trstu navstalo italijansko vseučilišče (ali bolje rečeno: ognjišče irredente!)!

Tržaški signori so torej čuli! Tu se jim suho, naravnost, na ves glas odreka kultura, se jim odreka italijanstvo in se jim odreka

Oia pa se je sklonila k njemu, ovila mu svoje roke okoli vratu:

»Ne umori te strast, saj si pri meni!...«

Da bi še dalje poslušal, to se mi je zdelo podlo, kar sem čul, kako Haru vprašuje z ljubozajivim laskajočim se glasom:

»Saj si neš, saj si moj, kaj ne Sumpau, moj ljubi, dragi?«

Torej se vendar nisem zmotil; sedaj pride, zaradi česar sem prav za prav tu.

»Tvoj, Haru, vedno tvoj! A zakaj praviš »naš«, je vprašal Sumpau, kakor omamljen. Začetkoma ga je strast upijanila, ker je prišla tako silno in nepričakovano; a sedaj se je kri že malo ohladila in vprašanje, ki ga je zastavila Haru, je prišlo kakor curek mrzle vode. Začel je sam misliti: zakaj »naš« in ne »tvoj«?«

Bistroumna Haru je sprevidela takoj, da je storila veliko papako, ko je hotela Sumpava iz njegove omotice ven zavesti na druge stvari. Hitro je torej skušala popraviti ter je rekla ljubko smeje se:

»Ah, ljubček moj, ne beli si glave s tem!«

(Pride še.)

PODLISTEK. 43

Azijske povesti.

Iz zapiskov pričbuje Anatol.

VIII.

Sedaj sem bil varen pred očmi vohunov in mogel sem varno pogledati skozi okno. Vsa soba je bila okrašena na pol orijentalški, pol evropski način, ter je bila jako luksurično opremljena. Po stenah so bile preprežene krasne vztočne preproge z japonskimi in kitajskimi slikami. Kolikor sem videl tal, so bila ista preprežena z debelimi kobercel (preproge na tleh), ki so udušili šum vsake stopinje. Na sredi sobe je stal na majhni mizici samovar, v katerem se je kuhala voda za čaj; ob strani mizice pa je stal divan in na njem je ležala — lepa Haru.

Oblečena je bila v svileno, domačo obličko, ki je bila narejena za vročino zemlje vzhajajočega solnce. Široki rokavi so pustili roke svobodne in tudi vrat ni bil pokrit od lahne vile; samo prsi so bile malo zkrte in so

vseučilišče!! Tu se jim ne odklanjajo le te in one konkretne zahteve, ampak odreka se jim tudi moralni ugled v obče. A oni, ki to delajo, so Nemci, so tisti Nemci, katere smatrajo Italijani za svoje zaveznike in imenu — kulture. Ali voditelji italijanske politike v Avstriji res ne občutijo, kakovo blamažo, kakovo osramočenje je doživela njihova brez-zmiselna politika! Skrivljenimi hrbtišči, s ponižno prošnjo na jeziku so vedno do sedaj stopali v domovje Nemcev in v svojem časopisu so Italijani neprestano delali globoke poklone pred Nemci in njihovo kulturo, da so beračili pomoči za vzdrževanje svoje politične pozicije v teh deželah, katere sami ne bi mogli vzdrževati ni eno leto, ker je nenaravno! Sedaj pa jim prihajajo isti Nemci in jim z vso obzirnostjo stavljajo stolec pred vrata in vse tiste italijanske komplimente odklanjajo z zasmehom in brez vseh — komplimentov. Blamaža dosežanje italijanske politike v Avstriji je dovršena, perfektna!

Rusko-japonska vojna.

Trst, 2. avgusta 1904.

Port Artur še ni padel, ali je v sgonji! Tako pripoveduje nocojšnji »Piccolo« v svoji londonki brzojavki vse in onim, ki se radi puščajo voditi za nos. Tj. mili Bože, kaj hočete več, ako isti »Piccolo« pripoveduje niže doli v isti brzojavki, da so Japonci oddaljeni 5 milj od Port Arturja, da so vse višine okolo trdjavne polne min. Napad na trdnjavo minolega tedna da je ostal brez vsacega uspeha in da hočejo Japonci se le izsiliti pad Port Arturja z neprestanim in silnim obstreljevanjem iz topov. Pa še nekaj vedo pripovedovati »Piccolove« brzojavke, vedo namreč tudi to, kaj govori general Stessel v svojih dnevnih poveljih posadki v Port Arturju. Na nekaj pa so čisto pozabile japonofilske brzojavke. Nič se ne spominjajo več, kako so pripovedovale še včeraj, da so Japonci vzeli vse utrdbe okolo Port Arturja! Čudno res. Toli sijajen čin — a nič podrobnosti, nič proslavljanja! Med ljudmi, ki se tako radi dajajo voditi za nas, pa ga gotovo niti enega, ki bi se zavedal, da so ga včeraj grdo nalagali!

Tudi v Mandžuriji ne hiti menda vse tako, kakor drviyo naprej — želje japonofilov. Strogo objektivni vojaški sodruđnik »Agramer Tagblatt« smeši s fino ironijo tiste vesti, ki uverjajo, da so Rusi obkoljeni. Te vesti — pravi — ne delajo Rusom skrbi. Ni tako hudo, ne. Položaj Rusov bi bil nevaren, če ne bi bili zasedli črte Tajčih in bi jim moglo desno japonsko krilo pasti v hrbet. Ali Rusi so zasedli to črto in se morejo tudi ob koncentriranem napadu vseh japonskih sil še vedno pravočasno izogniti odločilnemu udarcu. Katastrofa za Ruso je toliko kakor izključena: to so Japonci zamudili. Rečeni vir, ki je dosedaj čisto britko grajal Ruso, jih hvali sedaj, da niso več tako lahko-mišljeni, da so postali previdnejši, ker se ne spuščajo več trdovratno v srdite boje. Svajo nepripravnost za vojno da so že poravnali se svojo veliko energijo, številno razmerje se jim boljše od dneva do dneva, istotako tudi kvaliteta čet. Sotrudnik »Agramer Tagblatt« priznava sicer vse vrline japonske vojne, ali po njegovem mnenju nadkriljujejo Rusi Japonce duševno svojim vojaškim duhom! Japoncem da manjka prave moralne vzgoje. Japoncem oficirjem in generalom pomajkuje lastna inicijative. Oni delajo vse izvrstno, točno, ali metodično, natančno po določenem planu. Vse napotke pričakujejo od zgoraj. Po lastnem impulzu in iz lastne inicijative ne storo ničesar. Do sedaj je šlo seveda vse to lahko in izborno ker so bili oni povzodi v ofenzivi in v premoči in so bili Rusi siljeni prilagodjati svoje postopanje postopanju sovražnika. Ali kako bo potem, kobočo Rusi v premoči in v ofenzivi in bodo morali tudi Japonci hipno odločati se in izvajati. Tedaj ne bo časa, da bi čakali povelja od zgoraj, ali celo iz Tokija. Za negle sklepe pa japonski častniki niso vzgojeni.

Ali za sedaj ne smemo pozabiti, da so v južni Mandžuriji Rusi še vedno v manjšini. Zato mora njihova taktika in strategija iti le za tem: da zadržujejo sovražnika in pridobivajo časa, da ne zapuščajo ni ped tal, ako ni sila, da sovražniku prizadevljejo čim več izgub, da o pravem času pretrgujejo boje, če ni nade do vpeha! Kuropatkinov namen je skoro gotovo ta, da s takim vojevanjem oslabi sovražnika in da svoje južne čete polagoma privede do Ljaojanga. — Potem se pripravi še le za velike obračune.

»Novoje Vremja« pravi: ali prepređijo Rusi Japoncem vhod v dolino reke Liaho, ali pa se umaknejo! na svoje pozicije pri Mukdenu. Naj se zgodi eno ali drugo: končna zmaga Rusov je gotova stvar in je odvisna edino le od manjšega ali večjega števila vojnih dni.

Ruska dobrovoljna eskadra.

Iz Odese poročajo: Ladije ruske dobrovoljne eskadre: »Tambov«, »Kostroma«, »Voronež«, »Vladimirov«, »Kijev«, »Jaroslavov«, »Nižji Novgorod« in »Taratov« ter štiri ladije ruskega trgovinskega parobrodnege društva: »Merkur«, »Junos«, »Jupiter« in »Palas« so oborožene in pripravljene, da polagoma odplovejo na skrajni Vztok, oziroma v Baltiško morje s tovari premoga in vode. Ladije čakajo le ukaza, da odplovejo.

Nabava premoga za Rusijo.

V Cardiffu na Angležkem je ruska vlada baje naročila 200.000 tonelat premoga, ki mora biti pripravljen za meseca avgust in september. To naročilo se je izvršilo potom severo-nemškega Lloydja in potom nekih angležkih tvrdk.

Notranji položaj v Nemčiji.

Iz Berlina javljajo: V političnih krogih je vzbudil pozornost članek pol uradne »N. pol. Korrespondenz«, ki napoveduje za predstoječo parlamentarno zasedanje važne politične odloke, ne da bi iste natančneje označil. Dotično mesto uradne izjave se glasi: Pričakovati je važnih političnih odlokov toliko na Pruskem kolikor v Nemčiji v obče. Rači tega je velike važnosti, da skupno delnjeta vlada in večina. Vedno večje pojavljanje republikanskih in revolucionarnih stremljenj dokazuje, da se morajo tesno združiti vsi državno-ohranjajoči elementi. »Vorwärts« hoče vedeti, da so se pred nekoliko časom sešli voditelji večih strank, da se posvetujejo o načinu, kako incesnirati važne politične odloke. Volilno pravo za državni zbor je bilo bistvenim predmetom teh posvetovanj.

Srbski glas o prenosu Rakoczyjevih telesnih ostankov.

Eden najuglednejih beligradskih dnevnikov, »Trgovinski glasnik«, je priobčil članek o prenosu Rakoczyjevih kosti na Ogrsko. Članek zaključuje z besedami: Vse to tako važni nauki in značilni pojavi, da bi morali mi balkanski Slovani biti povsem slepi, ako ne bi sprevideli, da nam je edina rešitev v slogi, da je za našo svobodo in samostalnost neobhodno potrebna ustanovitev močnega slovanskega jedinstva, katero edino nas zamore rešiti od robstva. To so opomni, ki nam jih daja tudi ta avstro-ogrška, madjarska proslava Rakoczyjevogaspomina v našem sosedstvu.

Konflikt med Vatikanom in Francijo.

Papežev nuncij Lorenzelli je dospel v ponedeljek zjutraj iz Pariza v Rim. Odpehjal se je takoj v Vatikan, kjer se je dolgo razgovarjal z državnim tajnikom Merry del Valom. Kasneje ga je sprejel papež v avdi-jenciji.

Lorenzelli se je izrazil nasproti neki odlični osebi, da po njegovem mnenju minister Combespade v kratkem. Naslednik Combesov uredi zopet odnošaje med sv. Stolico in Francijo.

Drobne politične vesti.

Potovanje ministerskega predsednika Koerberja v Galicijo. Iz Lvova poročajo:

Glasom avtentičnih poročil pride ministerski predsednik dr. Koerber v Galicijo dne 27. avgusta. Program njegovemu potovanju se določi v bodočih dneh.

Protitrpničenju vojakov je izdalo vojno ministerstvo zopet odlok, v katerem ukazuje podrejenim poveljnikom, da morajo z vojski lepo ravnati. Strogo je prepovedano vsako surovo zmerjanje in trpinčenje vojakov.

Častno občanstvo proslulega Banffyja v Zagrebu. V seji občinskega zastopa zagrebškega dne 1. t. m. je prišlo do živahnih prizorov, ker je odbornik Hagenauer stavil predlog, naj se baronu Banffyju radi tistega znanega, za Hrvatsko toli žaljivega govora izreče nezaupanje in naj se mu odvzame častno občanstvo v Zagrebu.

Madjarski odbornik dr. Ludovik Schwarz je stavil predlog, naj se preko predloga Hagenauerjevega preide na dnevni red. Župan je sicer priznaval, da je Banffy pokazal skrajno nepoznavanje hrvatskih razmer, ali občinski zakon da ne dovoljuje tega, kar zahteva Hagenauerjev predlog. In vladna večina občinskega zastopa se je spomnila tistega modrega pravila in je ukrenila tako, da bi bila koza sita, a vendar trava nedotaknena: izrekla je baronu Banffyju nezaupanje, ali ni mu vzela častnega občanstva. Škandal bo torej trajal dalje, da bo takov za-ramovalac Hrvatske še nadalje časten meščan prestolnice iste Hrvatske!

Boj proti alkoholizmu v ljudski šoli, način in sredstva, katerih naj se poslužuje isti!

(Konferenčni referat Antona Lebanca, nadučitelja v Komnu.) (Dalje.)

III. Tudi v gospodarskem obziru so alkoholizirane pijače škodljive za človeštvo. Sleherni dober gospodar skrbi za to, da izdaja denar le za reči, ki so njemu koristne. Kdor zametaje denar za alkoholizirane pijače, dela to v svojo gmatno in telesno škodo. Kdor izdaje vsaki dan 30 stot. za opojne pijače, izdaja na leto 365x30 stot. = 109 K 50 st., a to je še malenkostna svota, v razmerju s svotami, ki jih mnogi izdajajo v ta namen. — Koliko knjig bi si učitelj lahko nabavil za to svoto v svojo nadaljno nabraževanje?!

IV. Tudi v narodnem obziru so nasledki nezmernega uživanja alkoholiziranih pijač osodopolni, ker ti učinakujejo od posamičnih oseb na ves narod. — Priznato je, da imajo stariši, uživajoči alkohol, bolehe otroka in tako prihaja slab naraščaj počasoma na ves narod. — Že stari narodi so znali za slabe posledice alkoholiziranih pijač. Poglejmo Špartance! Oni niso pili opojnih pijač. Zato so ostali čvrsti in zdrav narod. — In tudi danes velja pravilo, da narodi, ki hočejo biti duševno in telesno krepki in zdravi, morajo se vzdrževati opojnih pijač. — Da pa to dosežemo, moramo kjerbodi pobijati alkoholizem. In to bomo dosežali vsepašno, ako začenjamo že pri šolski mladini delovati v to svrhu.

Glavno pravilo naj bo to, da otroci do 14. leta ne smejo niti pokusiti opojnih pijač. — Profesor dr. Nothaegel, slavnoznanstveni klinični na dunajski univerzi, piše: »Es ist ein Krebschaden unserer Zeit, dass man Kindern Wein und Bier bei Tische verabreicht.« — In zakaj to? Ker je alkohol za otroke strup. — On je nevaren osobito za bolehe in šibkočne, ker telesno ne krepča človeka in ovira telesni in duševni razvoj otroka, ker ga slabi in utruja, da postaja len in nepazljiv v šoli, ker provzročja nepravilno vedenje otroka do starišev in učiteljev, ker ovira dobro spanje in povzročuje nervoziteto, ker kviri črtoške narav, ker omeja otroško vstrajnost, ker vzbuja želje do opojnih pijač tako, da postaja človek pivec iz navade, ali, kakor ga imevajo Nemci: »Gewohnheitstrinker«. — Velika napaka je torej dajati otrokom opojnih pijač. Stariši naj bi se tega varovali, ker se nahaja še tu in tam slaba navada v raznih družinah, da dajajo mlim otrokom, češ, da bi bolje zaspali, nekaj kapljic opojnih pijač v mleko ali na sladkor. — Taka navada je vse graje vredna, ker se nežni otroški organizem s tem polagoma zastruplja. Bolje sredstvo v dosego dobrega spanja je, da se otroci po dnevi šetajo, skačejo in tekajo. Torej že od rojstva naprej naj stariši sarbe za zdravje svojih otrok s tem, da jim ne dajajo opojnih pijač. Matere v blagoslovljenem stanu ne bi smele piti opojnih pijač, ker alkohol, nahajajoči se v pijači slabo vpliva na kži potomčevu in jo šibi in kviri. — Po materinem mleku dohaja, vsled uživanja opojnih pijač, alkohol v otroka.

(Pride še.)

Domače vesti.

Poroča. Jutri se poroči pri sv. Ivanu gospod Angelj Martelanc, ces. kr. kancelist v Podgradu, z gospico Dorko Trobec, hčerjo azornega našega rodoljuba Antona Trobeca, v čegar hiši sta se porodila naš list in politično društvo »Eđinost«. Naše najkrajneje čestitke novoporočencema in vsej čestiti rodbini Trobecovi. — Bilo srečno!

Imenovanje v šolski službi. Provincni učitelj na trgovinskem oddelku trgovin-

ske in navtične akademije v Trstu Konstantin Leyerer v Trstu je imenovan pravim učiteljem na tem oddelku.

Imenovanja v finančni stroki. Predsedstvo c. kr. finančnega ravnateljstva v Trstu je imenovalo: komisarja finančne straže Frana Gasparizha višim komisarjem; viša respicenta finančne straže Josipa Mančiča in Josipa Staneka komisarjema finančne straže v X. plačilnem razredu.

Nov odvjetnik v Trstu. V listo advokatov tukajšnje advokatske zbornice je vpisan gospod dr. Anton Tarabocchia s sedežem v Trstu.

Finančno položenje tržaške občine.

»Triester Zeitung« nadaljuje se svojimi zanimivimi razpravljanji o tem predmetu. Ker pa se je v nje zadnjič priobčeno tabelo o dokiadah na užitinski davek na Dunaju in v Trstu urinila tiskovna pomota, priobčuje to tabelo še enkrat. Sedaj še le vidimo, kakova gorostasna razlika je med Dunajem in Trstom. Čujte in primite se za glavo! Od vina v sodih se plačuje na Dunaju doklade na užitinski davek za hektoliter 2 K 40 stot., v Trstu pa 13 K 60 stot.; od vina v steklenicah za hektoliter na Dunaju 4 K 80 stot., v Trstu 40 K; od grozdja za 100 kilogramov na Dunaju 90 st., v Trstu 7 K 50 stot.; od piva za hektoliter na Dunaju 4 K 20 st., v Trstu 11 K 20 st.; od svežjega govejega mesa za 100 kg. na Dunaju 1 K 50 stot., v Trstu 5 K; od teletine in prašičjega mesa za 100 K na Dunaju 2 K 40 stot., v Trstu 8 K.

»Triester Zeitung« se obrača proti trditvi v spomenici municipalne delegacije, češ, da naloge občine tržaške niso manjše nego drugih občin, in občina tržaška da v isti meri ustreza tem nalogam, kakor druge občine. Res je, da ima občina tržaška v nekateri strokah javne uprave izredno velika bremena. Tako zahteva n. pr. javna oskrba ubožcev 1.481.385 K. Toda ta veliki izdatek prihaja po velikem delu od todi, da se skrbi tu za mnogoštevilne italijanske državljanse, ki prihajajo semkaj iskat dela in so navadno brez vsacih sredstev. Izlasti je na podlagi dogovora med Avstro-Ogrsko in Italijo občina obvezana plačevati troške za bolniško oskrbo obolelih italijanskih državljanov.

Spomenica se sklicuje na to, da je občina vzela v lastno režijo več javnih agend, a tega da ni mogla storiti s samimi radnimi dohodki. Tu misli spomenica posebno na čiščenje mesta, ki so je imeli poprej zasebniki v rokab. Na to pripominja »Triester Zeitung«, da malo zboljšanje, ki je doseženo s tem, da se je čiščenje mesta odtegnilo monopolu zasebnikov, ni v nikakem razmerju z veliko večimi bremenii, ki so navstali od todi za občino. 272.000 K je trebalo samo za prireditav novega sistema Köprfür in s tem se je opravičilo povišanje najemainskega krajcarja na 3%. Sedaj plačujemo na leto 570.000 K tega krajcarja. Leta 1899 je znašala potrebščina za čiščenje mesta 160.000 K, v letu 1904 pa bo stala 234.000 K, je torej narasla za celih 135 odstotkov. Je-li pa morda čiščenje toliko boljše, da bi opravičevalo tako povišanje troškov? Nikakor ne. Ako izvezamo glavne ulice in trge, moremo reči, da sedanje čiščenje v oskrbi občine nikakor ni zadovoljivo in da je maverč jako mnogo nedostatkov, izlasti glede odvažanja smeti in odpadkov, in sicer nedostatkov v zdravstvenem pogledu. Najbolji dokaz, da sedanji način čiščenja ne odgovarja, je pač podal mestni svet sam in s tem, da je začelkom tega leta naložil magistratu, naj razmišlja o reformi te službe!

V desetih izvoljen županom. Cesar-ski svetnik Karol Šavnik je bil v petek že v desetih soglasno izvoljen županom mesta Kranja. Neumorno delavni in za blagor občine vneti mož že 31. leto opravlja težavni in odgovorni županski posel.

Slov. hrv. abškurijentni sestanek napovedan na 6. avgusta, se zastran nepričakovanih ovir ne more vršiti.

Petindvajset let pevec. Pevsko društvo »Zarja« v Rojanu priredi v soboto zvečer v prostorih »Konsumnega društva« pevski večer na čast svojemu pevcu Josipu Katalanu, ki peva že 25 let kakor člen sedanje »Zarje«, oziroma kakor bivši člen cerkvenega pevskega zbora v Rojanu. Na tej slavnosti bodo sodelovali možki in mešani zbor »Zarje« ter tamburaški zbor. Vstop bo dovoljen le po vabljenim in po njih uvedenim prijateljem.

Pošta blizo mestnega vrta. S predvčerajšnjim dnom so bile uradne ure na

poštoem in brzojavnem uradu — Trst 6 — blizu mestnega vrta za pisemsko pošto, ter za brzojavno in telefonično službo podaljšane ob delavnikih in praznikih od 7. do 8. ure zvečer.

Splošno delavsko pevsko društvo v Trstu priredi v nedeljo 7. avgusta 1904 koncert, igro in ples na vrtu g. Taneta v Nabrežini. Vpored: 1. N. N. »Mladi vojaki«. 2. Slavnostni govor: Josip Kopač. 3. Mattei: »Rdeči prapor«, petje z godbo. 4. Parma: »Slovanske cvetlice«, potpourri, godba. 5. Kri-lan: »Na planine«, mešan zbor. 6. Majcen: »Štajerska pesem«, godba. 7. E. Cerocchi: »Veneč slov. pesmi«, potpourri možki zbor. 8. Majcen: »Revolver«, valček, godba. 9. A. Nedved: »Naša Zvezda«, mešan zbor. 10. Friškovic: »Oj juh«, koračnica, godba. 11. N. N. »Pri Zibelci«, mešan zbor. 12. N. N.: »Na morju«, godba. 13. Stric Jaka, šaljiva igra v dveh dejanjih. 14. N. N.: »Naprej«, petje z godbo.

Vrt bo krasno razsvetljen s plinom acetilene — petje vodi učitelj g. E. Cerocchi. Začetek ob 4. uri in pol popoldne.

Po dovršenem vsprejemu prične ples, ki bo trajal do polnoči. — Vstopnina 40 stot. za osebo, sedeži 40 stot.

Čisti dobiček je namenjen društveni blagajni pev. društva. V slučaju neugodnega vremena se bo vršila veselica nedeljo pozneje. Odbor.

Seno se prodaja v Gorici sedaj po 5 kron. Celo starina gre že po 4-20.

Drevje golo. Po spodnjem Krasu je tako suše, da je tu in tam drevje popolnoma golo ali rujavo in po senošetih so hrasti z rujavim listjem, kakor o Božiču. Po več občinah na Krasu so ljudje odlašali s košnjo, češ, da bo trava še porastla, ali zdaj nimajo kaj kositi, vse se je posušilo.

Morski volk. Otroci, kopajoči se ob morskem obrežju blizu Caventa v Dalmačiji, so zapazili morskega volka. Dva ribiča sta ga pobila in vjela. Meril je 2-20 metrov in tehtal je nad 100 kg.

Deserteri ameriške eskadre. Z Reke poročajo, da je minolo soboto pred odhodom ameriške eskadre z Reke pri apelu manjkalo 23 mož. Reška policija jih je našla 12 v raznih gostilnah in kavarnah in le po dolgem in mučnem negovarjanju se jej je posrečilo spraviti jih nazaj na ladije. 11 oseb je pa zgnilo.

Dež. Sinoči okoli 7. ure in pol je začelo deževati. V začetku je nekoliko pobilskalo in pogrmelo, a potem je pa mirno dalje deževalo vsi noč.

Suša. Brez pitne vode so Dolenjske toplice vled suše in slabega vodovoda.

V bolnišnico, in sicer v X. oddelek je bil sprejet včeraj popoldne 27 letni poljedelec Alojzij Perčič, doma iz Saleža pri Sežani. Prišel je sam v Trst v svrhu, da se gre zdraviti v bolnišnico, ker se je precej težko pobil padši z nekega drevesa.

Nagla smrt. Sinoči ob 10. uri je na svojem stanovanju, v ulici Pier Luigi da Palestrina št 4, umrl nagle smrti odvetnik dr. Josip Basiliaco. Pokojnemu je bilo 81 let.

Mrlič v ognju. — Predvčeršnjim v jutro ob 1. uri je umrl nagle smrti 39-letni kavarnar Anton Hortis, ki je stanovil na trgu delle Scuole israelitiche, in sicer v IV. nadstropju hiše št. 2. Mrtvaški oder mu je priredilo po naročilu njegovih sorodnikov pogrebno podjetje A. Zimolo, in to v stanovanju samem. Včeraj popoldne se je imel vršiti pogreb. Včeraj predpoludne pa, ko sta »va ovali« mrliča pokojnikova vdova Evgenija in njena teta Karolina Najden, se je vnel »tuk«, ki je pokrival mrliča. Sveče so bile namreč že izgorle tako, da so bili njih plameni nižji, nego oder, in vsled tega se je omenjeni »tuk« vzel na plamenu ene sveče. Ves mrtvaški oder je bil hkrat v ognju. Ženski sta — to videči — preplašeni pobegnili klicaje na pomoč. Prhiteli so sosede, stražarji in kmalu za tem tudi mestni gasilec, ki so takoj začeli gasiti. Ko so po precejšnjem naporu vendar ukrotili ogenj je bilo truplo pokojnega Hortisa vže popolnoma sežgano. Ogenj je pa napravil tudi precejšnjo škodo na pohištvo. Sežgani mrlič je bil potem prinesen v mrtvašnico pri sv. Justu.

Veliko poverjenje. Stvar je torej ne le resna, ampak še huja, nego se je glasilo naše včerajšnje kratko poročilo. Samo moramo to poročilo popraviti v toliko, da je defraudant administrator hiš in je storil zločin kakor varuh neke gospice. Zločinec se zove Gino Caligari. Bil pa je ob enem tudi varuh

mladoletne Lavinije Lorenzetti v Palermu, ki se je imela te dni poročiti z nekim italijanskim častnikom. Radi tega je dobil nalog, naj dvigne na okrajnem sodišču za pupilarne stvari depozitirano doto 300.000 kron. Torej ne samo 240.000, kakor smo sporočili včeraj. S to svoto je Caligari pobegnil na otok Krk, kakor se glasi zasebno obvestilo, ki je je dobilo od tam tukajšnje policijsko ravnateljstvo. S Caligariem je pobegnil tudi dijurnist na sodišču, Rudolf Marmoglia, ki je Caligariju pomagal na teh zločinskih manipulacijah. Za obema lopovoma je izdana teralnica. A kaj bo koristilo to nesrečni okradeni gospici, ko se tatova že nahajata v zavetišču zavetišču vseh mednarodnih lopovov, kjer ju ne more doseči roka pravice!

Odšel je in se ni več vrnil na svoje stanovanje 30-letni mizar Karol Lahajner v ulici Solitario. Njegova soproga je stvar prijavila policiji. Lahajnerja pogrešajo od nedelje. Boje so, da si je sam storil kaj žalega, ker se je baje sam večkrat izjavil, da je že sit življenja.

O ljubavni žalolgrji, katere smo omenili včeraj, poročajo dalje iz Gorice. Gospa Elvira Brass je vdova od oktobra minolega leta in ma tri otročiče. Pred par meseci se je bila seznanila s stotnikom Casatijem, ki je bil v Gorici na dopustu. Casati pa je bil oženjen in ima tudi tri otročiče. Njegova soproga je hiši nekega dunajskega trgovca, krasna ženska in — bogata. Nedavno temu je podedovala po nekem stricu nič manje nego tri milijone. Vzlic vsemu temu je nastalo intimno razmerje med 28 letno vdovo Brass in 45-letnim stotnikom Casati. In to je bilo znano po mestu, ker sta se tudi javno kazala. Tem večje začudenje in vzgledovanje je povzročila po mestu vest o tej predvčeršnjim dogodivšji se tragediji. Ugotovljeno je, da je vdova vsprejela stotnika ob 10. uri zvečer in da sta se hudo sporekla, na kar je stotnik izvršil svoj krvavi čin. Stanje ranjene vdove je brezupno, ker so jej prestreljena leva pljuča. Črepinja stotnikova je bila popolnoma razstreljena, tako, da je bila vsa umetnost zdravnikov obnemogla.

Požari. V Šmartnem pri Slovenjem Gradu je bil v soboto velik požar, ki je vpepelil 4 hiše. Škode je nad 50.000 kron.

V Pobržu tik Maribora je zgoral neki skedenj, v katerem so spali trije delavci. Dva sta se rešila, tretji je pa zgorel.

V Kormendu na Ogrskem je zgorela tovarna za ure, na blagu je škode 180.000 K, na strojih 70.000 in na poslopju 60.000 K. Tovarna je bila zavarovana za 200.000 kron.

Blizu Desavu na Nemškem gori državni gozd; do nedelje zvečer ga je zgorelo 4000 jutrov. 400 vojakov gasi požar.

Blizu Velikega Varadina na Ogrskem je na posestvu Čariko zgorelo 4000 snopov pšenice.

V vasi Polhova županija Arva je pogorelo v soboto 78 hiš. Zgorela je tudi neka ženska.

V ponedeljek je prišla gorati vas May. Do zvečer je pogorelo 78 poslopji.

Razne vesti.

Brezlični brzojav med Črnogoro in Italijo. S Catinja poročajo, da je znani iznajditelj brezličnega brzojava Marconi došel v Bar v spremstvu markiza Solarja. Brezlična brzojavna zveza med Barom (v Črnogori) in Barijem (v Italiji) se otvori v nekoliko dneh.

Prepovedan izvoz koruze. Iz Bukarešta poročajo: Uradni list je priobčil kraljev dekret, ki prepoveduje od 1. a gusta naprej izvoz kuraze.

Ta prepoved Rumunske je iznenadila avstro-ogrsko žitno semnje. Na budimpeštanski borzi so cene kuruzi poskočile.

Kuroki — pristen Japonec. Pred nedavno so razni listi prinesli vest, da je bil oče japonskega generala Kurokija — Francoz, ki se je naselil na Japonskem ter poročil neko Japonko.

Drugi listi pa so zatrjali, da je Kuroki poljskega izvora. Sedaj pa prihaja z Dunaja vest, da je japonski trgovski komisar na Dunaju, dr. Issa Tamimura, izjavil uredništvu »N. Wiener Tagblatt«, da je general Kuroki — pristen Japonec in da je iz imenitnega plemena Clan Saecums.

Vročina v Italiji. Iz Milana poročajo, da največja vročina v Italiji je v Lombardiji,

kjer kaže toplomer skozi ves dan 36 do 37 stopinj Celzija in sicer v senci, dočim popljema vročina, čim dalje se ide proti jugu. V Napolju narašča vročina le na 30 stopinj C., za to mesto je to hladna poletna temperatura. Na polju sta zgorela kuruza in lan, dočim so pšenice že prej poželi. Ako ne bo kmalo deževalo, bo slaba letina za vino in olje. Grozdne jagode se že suše in odpadajo. V mnogih mestih primanjkuje ledu, ki je v južnih krajih neobhodno potreben za ohlajanje pijače in za ohranjanje jedi. Zaradi tega se porablja mnogo ledu in so tudi cene istemu silno poskočile. Kilogram ledu stane 50 do 60 centezimov. V Benetkah je odprla mestna uprava posebne prodajalnice za led, kjer stane kilogram le 30 centezimov, ali nihče ga ne dobi več, nego 3 kilograme.

Gospodarsko.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu juliju 1904. je 148 strank vložilo 36.167,88 K, 100 strank vzdignilo 20.051,22 K, 13 strankam se je izplačalo posojil 20.640 K. Stanje hranilnih vlog 1.069.051,33 K, stanje hipotečnih posojil 785.721,53 K. Denarni promet 110.940,35.

Književnost in umetnost.

Jugoslovenskim Umetnicima.

Prejeli smo iz Belegrada: Izložbeni Odbor Velikoškolske Omladine u Beogradu ima čast pozvati gg. umetnike na konkurs za izradu spomenice, koja će se davati sudelovačima na 1. Jugoslovenskoj Umetničkoj Izložbi u Beogradu.

Uслови su:

1) Svi jugoslovenski umetnici imaju prava na izradu skice.

2) Spomenica će biti kovana u obliku novca i u veličini od 60 mm u prečniku. Na licu (avers) treba da bude predstavljena ideja zblizjenja Jugoslavena pod egidom umetnosti a sa natpisom (srilicom): I. Jugoslovenska Umetnička Izložba u Beogradu 1904. Na naličju (revers) treba da bude predstavljena ideja ustanka srpskog naroda — radjanje Srboje a sa natpisom (srilicom) U spomen stogodišnjice srpskog ustanka Velikoškolska Omladina sudelovaču.

3) Skice moraju biti plastične — crteži se neće uzimati u ocenu — i po mogućstvu to detaljnije izvedene.

4) Ocene skica poverić se onom istom ocenjivačkom sudu (jury), koji će se obrazovati za ctaup, nagradu izloženih dela, kao što je to rečeno u proglasu ovog Izložbenog Odbora.

5) Sve skice, nagrađene i nenagrađene, koje budu do označenog roka prispale Izložbenom Odboru, bće izložene na I. Jugoslovenskoj Umetničkoj Izložbi u Beogradu.

6) Nagrade ima tri

I. nagrada je u sumi od hiljadu (1000) dinara i ona obvezuje dočičnog umetnika, da u što kraćem roku izradi i definitivno rad, koji će se moći odmah reprodukovati. Vreme za definitivnu izradu skice ne sme biti duže od dva meseca.

(Dalje na četrti strani.)

Zadnji američki model!

Najbolj jednostaven, najolidnejši i dovršeni američki pisalni stroj prve vrste je „REMINGTON“ Mod 1904. s pisavo povsem razvidno od prve do zadnje črke. Strojevi za računanje.

Pomoževalni stroji: Mimeograf, Ciclostyl in Rotativ. = Dotični pripadki. =

PRIPADKI za pisalne stroje vseh vrst.

TRAKOVI za kopiranje ali brez ko piran a za litografiranje ali hektografiranje za pisalne stroje vseh sestavov kakor: Adler, Underwood, Remington, Hammond, Oliver, Ideal itd. s jamstvom od K 3.— naprej.

Blazine za stroj „YOST“ s jamstvom.

Stroji na poskušnjo ne da bi jih bilo treba vkupiti. Brezplačen poduk za učenje pisati na stroj. Nastavljajo se brezplačno uradniki in uradnice večje pisanja na stroj. Kupuje, prodaja in zamenjuje stare pisalne stroje vsakega sestava. Čisti in popravlja pisalne stroje vseh vrst.

Prve vrste priporočila. — Ceniki brezplačno in franko.

— Telefon 1682. — Zastop in zaloga: Via Geppa 18. — Telefon 1682. —

Dvorana za sodne dražbe v ulici Sanitá št. 23—25.

Uradne ure (samo ob delavnikih) od 8. do 12. predp. in od 4. do 7. popoldne.

DRAŽBE:

ki se vršijo od včeraj, dne 2. avgusta t. l. in naslednje dni:

Vsake vrste kotenine in platenine, perilo, nogovice, satin, cefir, oxford, batiste, foulards itd. itd.

Odvetniškega koncipijenta

veščega tudi italijanskega jezika in s primerno prakso sprejme takoj

dr. Francišek Pavletič,
odvetnik v Gorici.

Službo išče kakor pisaroiški uradnik, korespondent, oskrbnik, tajnik, 45 letni vdovec brez otrok. Dotičnik je inteligenten, ima inicijativo za razne obrte, oziroma kupčijo in je popolnoma zmožen slovenskega, nemškega in italijanskega jezika. Prevel bi najraje službo izven Trsta. Pomožbe na upravništvo »Eдинosti« pod naslovom »Miransky«.

Nova veteranska obleka novega društva se prodaja za polovico cene v ulici Farneto 96. II. nadstr. Gandrus.

M. GAL Trst, Corso 4

LASTNA SPECIJALNA DELAVNICA za zdravilne pasove, trebušne preveze, elastične nogovice in modre, ortopedični aparati, aparati za vzravnavanje života, pasovi za popek, sosenzorji.

Naročbe se izvrše po meri.

PREDMETI ZA BOLNIKE.

Največa solidnost.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Rustrovan cenik brezplačno in franko.

II. nagrada je u sumi triista (300) dinara i
 III. nagrada od dvosta (200) dinara.
 7. Krajnji rok za podnošanje skica je 14. (1.) Septembra 1904.
 8. Skica valja slati na adresu: Izložbenom Odboru Velikoškolske Omladine u Beogradu. Konkurs je tajni. Svaka skica valja da bude obeležena naročitim znakom (odmenceno moto) a isti znak nositi i koverat u kome će biti tačno naznačeno ime i adresa umetnika.

Predsednik Izložbenog Odbora:
 Mih. Valtrović, s. r. čuvar Nar. Muzeja. — Predsednik Pobraštinstva: Ljub. Nešić, pravnik.
 Sekretar: Milan D. Nikolić s. r. pravnik.

Trgovina.

Borzna poročila dne 2. avgusta.
 Tržaška borza.

Napoleoni K 19.02—19.04, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.65 240.20 Francija K 95.—95.15, Italija K 94.95 — 95.15 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.20—117.40, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.20 — 99.50, ovska krona renta K 97.—97.30, italijanska renta K 102.—102.1/2, kreditne akcije K 636.— — 638 — državne železnice K 632.— — 634.—, Lombardi K 82.—84.—, Lloydove akcije K 680.— — 684.— Srečke: Tisa K 322.—330.—, Kredit K 460.— do 470.—, Bodenkredit 1880 K 301.—311.—, Bodenkredit 1889 K 291.—301.—, Turške K 126.— do 128.— Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. url popoli:

	v soboto	danes
Državni dolg v papirju	100.20	100.20
„ v srebru	100.20	100.20
Avstrijska renta v zlatu	118.95	118.95
„ v kronah 4%	99.30	99.30
Avst. investicijska renta 3 1/2%	91.20	91.25
Ovska renta v zlatu 4%	118.85	118.85
„ v kronah 4%	97.15	97.15
„ renta 3 1/2%	88.85	88.75
Akcije nacionalne banke	1606.—	1605.—
Kreditne akcije	634.75	636.—
London, 10 Letr.	239.82 1/2	239.75
100 državni mark	117.17 1/2	117.20
40 mark	23.47	23.47
20 frankov	19.02	19.01
10 ital. lir	95.10	95.10
Cesarski cekini	11.32	11.32

Pariška in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 97.67 5% italijanska renta 103.—, španski exterior 85.62 akcije otomanske banke 556.—
 Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, Lombardi —, unificirana turška renta 86.50 menjice na London 252.50, avstrijska zlata renta 101.90 ograka 4% zlata renta 100.75, Ländlerbank —, turške srečke 122 —, pariška banka 11.70, italijanske meridionalne akcije —, akcije Rio Tinto 13.30. Mirna

London. (Sklep.) Konsolidiran čolg 87 1/2, Lombardi 3 1/2, srebro 20 1/2, španska renta 85 1/2, italijanska renta 102 1/2, tržni diskont 2 1/2, menjice na Dunaju —, dohoduški banke —, izplačila banka 39.000. Neodločena.

Tržna poročila 2. avgusta.

Budimpešta. Pšenica za oktober 10.69 do 10.70; za april 11.— do 11.01. Rž za oktober 8.32 do 8.33; za april 8.63 do 8.64. Oves za okt. K 7.36 do 7.37; za april 7.64 do 7.65. Koruza za avgust 7.29 do 7.30, za sept. 7.28 do 7.30.

Pšenica: ponudbe trdne: povpraševane oživljene, trdno — Prodaja 100.000 meterskih stot. za 20 do 30 st. zvišanja. Rž za 10 stot., oves in koruza za 15 stot. zvišanja. Vreme: vroče.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 41.50 frk, za dec 42.25.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za september 34.—, za dec. 35.—, za marec 35 1/2, za maj 36 1/2, mirno. — Kava Rio savana loco 34—35, navadna rečina 36—38, navadna doba 39—40.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za sept. 19.35 za oktober 20.20, za dec. 20.20, za marec. 20.70, za maj 20.90. Trdno. Vreme: vroče.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpile, promptne K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concassé in Mellis promptne K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 9 1/2, Sh Java 10.6 Fh. Trdno.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodoče dobave, vzdržano. 5 stotnik zvišanja spremenjeno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 14.50, za sept. 14.75, za september-december 16.40, za nov-februar 15.75 trdno. — Pšenica za tekoči mesec 21.95, za sept. 22.40, za september-december 22.55, za november-febr. 22.90. (napeto). Myka za tekoči mesec 29.80 za sept. 30.—, za sept.-december 30.10, za november-februar 30.15 (napeto) Repično no olje za tekoči mesec 48.50, za septem. 48.50, za sept.-december 48.75 za januar-april 50.— (mirno). Spirit za tekoči mesec 45.25, za sept. 41.25, za sept.-december 37.75 za januar-april 36.25 (trdno). Sladkor surov 88 usd nov 25.— — 25 1/2 (mirno), bel za tekoči mesec 28.— za sept. 28 1/2, za okt.-jan. 29 1/2, za januar-april 30 1/2 (trdno) rafiniran 60 1/2 — 61 Vreme: vroče.

Najstarejša

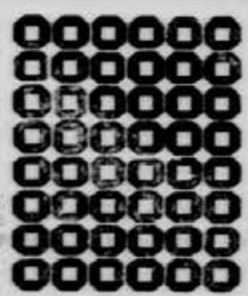
slovenska zaloga in tovarna poštva Andreja Jug v Trstu, ulica S. Lucia 13. (zadej tribunala) priporoča vsake vrste solidno izdelanega, svetlo ali temno poliranega poštva.

Otvorila se je Bottiglieria Excelsior v ul. S. Sebastiano 2

ki je preskrbljena z najboljšimi specialitetami ORIGINALNIH FINIH VIN

Likerji in spiriti v velikanskem izboru.

Prodaja na debelo in drobno po tovarniških cenah.

CUNARD LINE

koncesionirana proga v Avstiriji

TRST-NEW-YORK.

Redno prevažanje potnikov in blaga naglim parnikima. Najcenejše in najprikladnejše AMERIKO. potovanje iz Avstrije v

Izvrstna narodna domača hrana.

5 kron

cenejše od vsake druge konkurenčne proge.

Odlaz iz Trsta za New-York:

Parnika: „ULTONIA“ v soboto 23. julija 1904.
 „SLAVONIA“ v soboto 6. avgusta 1904.
 nadalje vsako drugo soboto.

Za poizvedovanja in vozne listke obrniti se do avstrijskega domačega glavnega zastopa

SCHRÖDER & Co., Trst, ulica Carlo Ghega 8., I. nadstr.

ali pa do g. Franceta Nowy, konc. agent v Ljubljani, Marijin trg 1.

Ustanovljeno leta 18

Priznato najboljšje

Oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki se dobè brezplačno.

Najprimernejše letovišče za tržačane

je grad

„MOCCO“ pri Borštu.

Krasna lega, obširen park s senčnatimi sprehajališči, brez prahu, mirno bivanje, čist zrak, krasen razgled na divno romantično pokrajino v ozadju in na zelene griče in doline, ki se v ospredju razprostirajo do morja.

Lepe zračne sobe z dobro hrano za letoviščenike.

Nizke cene. Nizke cene.

Za izletnike dobro urejena restavracija: Izboran teran, mizlo pivo, okusne jedi.

Svojim rojakom se posebno priporoča

udana Eleonora Ferluga lastnica.

Po visokoj kr. zemaljskoj vladi proglašena ljekovitom vodom

čista alkaličko-muriatička

Apatovačka kiselica

nije samo najbolje i najzdravije stolno piće, već je i najkorisnija i najglasovitija liekovita voda,

koja je od prvih liečničkih autoriteta preporučena i djeluje nenadkriljivo kod bolesti želudca, pluća, grkljana, raznih katora, astme, mjehura, kamenca, hemeroida (zlatne žile), nateklih i zrnatih jetara, žgaravice i raznih ženskih bolesti.

Odlikovana sa 13 zlatnih i srebrnih kolajna.

UPRAVITELJSTVO VRELA APATOVAČKE KISELICE, ZAGREB, Ilica br. 17.

Dobiva se u sviem liekarnama, trgovinama mirodija, restavracijama i gostionama.

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vsake vrste rent, zastavnih plem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakomu izrebanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1,000.000

Zamenjava in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Daje predujme na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Bekompt in inkaseo menic.

Borzna poročila.

Podružnica v Spjletu

Denarne vioge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Zaloga

izvozno-marčne (Export-Märzen) in vležane (Lager)

Pive

v sodčehkih in v boteljkah, kakor tudi

Kvasa

iz tovarne Bratov Reininghaus Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshubler

vedno sveže kisle vode po zmernih cenah

pri

ANTONU DEJAK junior TRST

Via degli Artisti šte. 10

Prodajalnica izgotovljenih blaga

„Alla Citta di Trieste“
 trvdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in usjugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Avtorizovana krojačnica.

URAR

F. PERTOT

v Trstu, ul. Poste nuove št. 3. priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaffhauser Longines, Tavannes itd., kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. — Izbor ur za birmo. Sprejema popravljanja po jakonizkih cenah.

Svoji k svojim

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v

ulico Riborgo št. 25. po domače k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za možke, ženske in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno ter sprejema naročbe vskovrstno obuvala na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

Novi velik dohod

snovij za možke obleke

iz tu- in inozemnih tovarov za spomladni in poletni čas.

Bogat izbor

perkala, batista, cefirja, surovin, pregrinjal, spodnjih srajc, modercev in vseh drugih manifakturnih predmetov.

Velika množina možkih srajc vseh vrst belih, barvanih ali od satena.

Velik izbor kravat, ovratnikov in zapestnic vseh oblik.

Popolna zaloga drobnarij za krojače.

ALOJZIJ GALPERTI

naslednik Fr. Hitty TRST - Barriera vecchia 13. - TRST.